

so, da sem zabelil in solil, da mi je bolj teknilo kakor najboljši fareš, ki smo ga doma imeli. V tistem kraju nam je šlo tako dobro, da bi se bili skoro malo prevzeli. Drugkrat sva šla z pet s tovarišem vizitirat, pa malo bolj v stran. Našla sva v neki koči po neke zamešenege testa, ki je že vso kipelo. Kaj zdaj? Hitro sva zatutila peč. Umil sem si roke, vzel drugo krničko in šel kruha ven plat. Tedaj pa je prišel detec pa je tako hitel vodo na cgenj polivat ker se je bal, da ne bi midva kože zažgala. Tolažila sva ga, da ne bo nič hudga. Tedaj sem hitro pokazal svojo umetnost, da znam kruh peči. Tovariš je držal potreni lopar jaz sem pa testo vsipaval na lopar, malo pomazal in hajdi z njim v peč. Pa lej g. šmenta! V peč ni bilo več prostora ko za tri kolače, in za tri kolače testa sem moral v ničkah pustiti. Komaj se je kruh za silo spe-

kel, pa je prišla tista mamika in njen sin nazaj, ker se je spomnila na kruh, da bi ga v peč dajala. Začela se je jokati. Dva kolača nama je pustila, a tretjega pa je mamika obdržala. Ko sem prinesel kruh k tovarišem, sem seveda skoraj vse razdelil. Smešno se vam mogoče zdi to moje spravo, pa nam pride vse prav. Ljubi Bog vedno za nas skrbi, pa tudi g. poročnik kot stotnijski poveljnik vrlo za nas skrbi. Kupi nam kar celega pujska in ga razdeli med moštvo. Tako nam čas hitro teči, skoro bo že poletje minilo, prišla bo jesen, a mi pa o, da bomo do tačas pokončali sovražno moč. Prosimo ljubelega Boga, da bi že skoraj miru čes dosegli. Vem, da vas doma deto vli posebno zdaj ko ste sami, pa jaz vam ne morem pomagati. Oj, jaz pa upanje imam, da pridem zopet enkrat k vam. Mnogo pozdravov!

(Nadaljevanje pisma na 7. strani.)

Naše in nemške čete prodirajo vedno dalje v rusko ozemlje. — Naši zavzeli rusko mesto Radom. Avstrijci in Nemci se bližajo Varšavi. — Hindenburg prodira na severu. — Zadnje dni ujetih nad 40.000 Rusov.

Maribor, 21. julija.

Rusi so zadnje tedne imeli dovolj prilike, da so se prepričali o resničnosti izreka, ki pravi, da je — sreča opoteča. V ogromni premoči so navalili na Galicijo, zasedli velik del te dežele ter so se kazali, kakor da ostanejo za vedno njeni gospodarji. Toda naše armade se vrgle Ruse s Karpatov, potem korakoma iz Galicije in jih sedaj nevzdržno zasledujejo že globoko v Rusijo. Vojni položaj na severnem bojišču je v tem hipu ta-le:

V Bukovini ob Besarabski meji in ob Dnjestrju se vršijo neprestani boji. Naši so na nekaterih mestih že prodrli na severni breg reke Dnjestr in držijo te postojanke kljub srditim ruskim napadom:

Ob Zloti Lipi vlada mir, katerega včasih prekinje topovski boj.

Med rekama Bug in Vislo se na ruskih tleh južno od Lublina bje **velika odločilna bitka**. Naši so tukaj že zavzeli in obdržali v svoji oblasti važni mesti Krasnik in Krasnostaw.

Razdalja, ki loči naše armade od mest Cholm (blizu reke Bug) in Lublin (ti dve mesti nista trdnjavi), je vsako uro manjša. Zavezniške armade že dosežajo s topovskimi streli železnico, ki veže obe 2 mesti. Nemška kavalarija pa je blizu mesta Cholma prodrla že do te železnice. Pri Sokaltu (mesto ob reki Bug na severnem koncu Galicije) prodirajo avstrijske čete kot desno krilo zavezniških armad med Vislo in Bugom vedno dalje proti severu, oziroma severozahodu. Rusi se umikajo, da se tako izognejo — preteči jim obkolitvi.

Na zahodni strani Visle se Rusi krčevito branijo. A ruski odpor proti napadalni sili avstrijskih in nemških čet ne izda mnogo. Avstrijske čete so po srditih bojih dne 20. julija zavzele rusko-poljsko mesto Radom (ob železnici Kielce—Ivangorod) in se približujejo ruski trdnjavi Ivangorod ob Visli.

Pa ne samo Ivangorodu, temveč tudi Varšavi preti nevarnost. Zavezniške armade se namreč dan za dnevom pomikajo bližje proti glavnemu mestu Rusko-Poljske — Varšavi. Rusi se južno in zahodno od tega mesta umikajo pred prodirajočo nemško armado in so že svoje utrjene postojanke ob Ravki in Bzuri, ki se izteka v Vislo, zapustili. Kolika je nevarnost, ki preti Varšavi, se vidi iz tega, da so Nemci na južni in zahodni strani Varšave zasedli že dve važni mesti pred Varšavo, in sicer Grojec na jugu in na zapadu Blonie, ki leži 25 km pred Varšavo. Tako se bode torej začelo z obkolitvijo Varšave in njenih trdnjav. Mesto je zelo močno utrjeno. Zato je pričakovati prihodnje dni na tem važnem prostoru zelo srđite boje. Rusi Varšavo že delj časa izpraznjujejo.

Tudi od severa se pogibelj približuje za Varšavo. Tukaj je namreč dosegel maršal Hindenburg zadnje dni preteklega tedna velike uspehe. Zasedel je s svojimi četami zopet mesto Prasnysz (kakih 90 km zračne črte severno od Varšave) in pritiska sedaj Ruse k reki Narew (pritok Buga, predno se ta izteka v Vislo). Nemci stojijo že ob spodnjem toku reke Wilka, severozahodno od trdnjave Nowogrodek (severozahodno od Ostrolenke). Če pogledamo zemljevid, opazimo, da se polkrog, ki ga tvorjajo zavezniške čete, vedno bolj bliža in zgrinja proti Varšavi.

Dalje proti severu, posebno pa v Kurlandiji (ruska pokrajina ob Izhodnem morju) Nemci prodirajo vedno dalje v rusko ozemlje in stojijo že kakih 20 km pred važnim mestom Mitava. Cilj nemškega prodiranja na tem prostoru je mesto Riga, ki bi ga radi dobili v svoje roke, da s tem izrgajo Rusom važni morski zaliv pri Rigi.

Zadnji čas so avstrijske in nemške čete ujele na celi bojni črti 40.000 do 50.000 Rusov; zaplenile veliko strojništvo, puške in tudi nekaj topov.

V Izhodni Galiciji.

Položaj v Izhodni Galiciji je nespremenjen. Na meji med Bukovino in Besarabijo je bila napadena 1 ruska brigada, katero so naši razpršili. Kakor se uradno poroča, so ob spodnjem toku Dnjestra pritegnili Rusi velika ojačenja in so skušali iztrgati našim četam postojanke, katere so zavzele na levem bregu Dnjestra. Vsi ruski napori so pa bili brezuspešni in postojanke so ostale v naši oblasti. Razvili so se hudi artilerijski boji.

Boji v Besarabiji.

Na Besarabski bojni črti so napravili Rusi v zadnjih štirih nočeh večje napade. Navadno so trajali ti napadi od 9. ure do 12. ure po noči. Ruskemu oddelku se je posrečilo razdreti na nekem mestu naše ograje iz bočice žice in udreti do naših strelskih jarkov. Toda naše čete so ujele vse Ruse in vsi njihovi napadi so bili redno odbiti.

Rusija v obupnem položaju.

Iz Kodanja se poroča: Rusija je sicer podpisala pogodbo, da ne sklene posebnega mira, toda zgodovini so znani slučaji, da se tudi sklenjene in podpisane pogodbe in obveznosti niso držale. Rusija se nahaja v obupnem položaju. Brezuspešni boji zaveznic pred Dardanelami, nečuvno počasna ofenziva Francozov in nezmožnost Angležev, da bi mogli nadomestiti svoje izgube, vse to nalaga na ruske rame vse grozote te nesrečne vojske.

To razpokošenje v Rusiji se izraža z vedno manjšo previdnostjo, kajti ruska cenzura izgublja polagoma vajeti nad ruskim časopisjem. Rusija si bode raje izbrala najmanjše zlo in bo sklenila poseben mir, nego da jo vržejo dogodki popolnoma ob tla.

vseh kalibrov proti robu Doberdobske planote in proti goriskemu mostišču ogenj, ki se je povečal opoldne do največje ljulosti. Zelo močna pehota je nalo pričela napad na ves rob visoke planote. V trdovratnih, tudi po noči trajajočih bojih, ki so se večkrat razvili v ročni metež se je posrečilo našim četam, da so Italijane, ki so dosegli mestoma naše najsprednejše järke, povsod vrgle nazaj. Naši možnarji so prisilili pet težkih baterij, da so morale umolkneti.

O dogodkih v torek (20. t. m.) pa se uradno poroča:

Bitka pri Gorici se nadaljuje. Italijani ki napadi, ki se obačajo z veliko srđitostjo tudi proti goriskemu območju, prejšnji dan in v noči na danes zopet niso imeli nikakih uspehov. Ko so Italijani do poldneva nočno obstreljevali z artilerijo gorško območje, je 11. italijanska infanterijska divizija začela napadati s pijanimi vojaki naše postojanke pri Podgori. Sovražnik je na nekaterih mestih udri v naše postojanke, a je bil zopet vržen nazaj. Ko je sovražna artilerija s ponovnim obtrejevanjem pripravila tla za zopetni napad, so italijanske čete začele ob 4. uri popoldne zopet srđito napadati. Sovražni napad je bil ob 8. uri zvečer zopet odbit.

Za rob Doberdobske gorske planote se srđiti boji nadaljujejo. Včeraj popoldne je hrabro ogrsko domobranstvo odbilo močan napad na svoje postojanke pri Zdravščini. Tudi nadaljni tri ogromni italijanski napadi so se na tem prostoru ponesrečili. Istotako so se popolnoma izjalovili sovražni napadi naperjeni proti južnozahodnemu goriskemu robu pri Polacu, Redipulji in Vermiljanu. Istotako so Italijani brezuspešno napadli naše postojanke pri Monte Kosiču (severno od Tržiča). Sovražnik, ki se je moral umakniti zopet v svoja kritja, je imel povsod težke izgube. Artilerijski boji ob srednji Soči, v ozemlju gore Krn in ob koroški meji se nadaljujejo. Na prostoru južno od Krna so naši odbili dva srđita napada alincev.

Na koroškem in tirolskem obmejnem ozemlju se vršijo le manjši boji in artilerijski dvoboji med Avstrijci in Italijani. Italijani so zopet povsod odbiti.

Soški most obstreljujejo.

Goriški „Novi Cas“ poroča:

Posiljal je ravno granato na granato na most čez Sočo. Nobena ni zadela. Lah zelo slabo meri. To so naši vojaki takoj spočetka zaznali, zato se znajo izborno zavarovati proti njegovim granatam in šrapnelom.

Sam sem imel priliko opazovati vspehe njegovega obstreljevanja. Prišel je nekoč metati šrapnele in vdarne granate (Schlaggranaten) na gotov predmet v mestu. Deset minut je deloval. V tem kratkem času so nasteli 150 strelcev, a ne eden ni eksplodiral pri predmetu, kateremu so vsi veljali. Seveda je škoda napravil; bila sta tudi dva smrtna slučaja. A predmetu, kateremu so vsi strelci veljali, ni povzročil niti najmanjše škode! Tudi Sočinega mosta ni zadela nobena granata. Granate so morale biti prav velikega premera, kajti njih učinek je bil grozen. Padale so tudi v Sočo samo. Voda je zavrela, vzhvela se kakor da bi hotela zasesti bregove in konečno se vzdignila v ogromnem stebri visoko proti ozračju, prišla v višino mesta, ki se nahaja gotovo 20 metrov nad Sočo, in šla najmanj še enkrat, če ne še dvakrat višje; pri tem se je vođeni stebel tanjšal, dokler ni končal v tisočerihi kapljah, ki so s celim ogromnim stebrom padle v reko nazaj. Čudovito je vse to zakipelo, zagromelo, zraslo in izgubilo! Lepših pojavov granata kar ne more pokazati, kakor če pade v vodo in se tu razpoči. To se je pri Sočinem mostu zaporedoma ponavljalo. Mi smo pa stali na višini in ob teh prizorih čisto pozabili, kako so prav pred kratkim tudi krog nas granate divjale.

Kako je v Gorici?

„Novi Cas“ piše:

Neprijetno je sicer, če prične sovražnik kar — nemudoma suti svojo šrapnelsko točo na mesto. In vsak seveda ve, kaj to pomeni, zato pa skuša tudi takoj svojo kožo spraviti na varno, kakor hitro se kje v bližini zasllišijo prvi znani poki. Zgodilo se je, da so se taki strelci začeli v neposredni bližini trga, koder se drugače razvija kupčija s sadjem, zelenjem, in drugimi pridelki. Že naprej povikljamo, da se tu prav nobena nesreča ni zgodila. Toda zgodilo se je drugo. Šrapneli so pokali, ženske pa so pustile svoje mize: ako je katera mogla, je vzela košaro seboj, ni pa jo skrbelo, če se je sadje iz nje kotalilo po cesti naprej pod vozove ali mize.

Tekle so na vso moč proč, le proč, dokler niso dospеле v ulico, ki jih je krila s svojimi hišami. Tiste ženske, ki so delile mleko, so isto pustile, oziroma kar zlele na tla, niso niti zahtevale denarja, ampak jo s svojimi posodami čudovito naglo ubirale v

Pri Gorici se bje nova krvava bitka. — Italijanski napadi na celi bojni črti odbiti. — Naš torpedni čoln potopil italijansko bojno ladjo „Giuseppe Garibaldi“.

Maribor, 21. julija.

Na Goriskem se je začela zadnji ponedeljek dne 19. t. m. zopet velika bitka med Italijani in našimi. V ponedeljek in torek so naši odbili na celi črti vse italijanske napade ter jim prizadjali velikanske izgube. Kako je bilo danes v sredo, še nimamo uradnega poročila, a imeli ga bomo že jutri zjutraj ter ga priobčili med najnovejšimi vestmi. Glej torej najnovejša!

O dogodkih v ponedeljek pravi uradno poročilo:

«Zgodaj zjutraj je otvorila italijanska artilerija